

KEURUU

Talousarvio 2025 / Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta

Keuruun keskusta syksyllä 2021, kuva Jukka Kuusisto.

Sisällys

2.4 Kasvu- ja hyvinvointipalvelut.....	3
2.4.1 Kasvun ja hyvinvoinnin hallinto	3
2.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut	3
2.4.3 Opetuspalvelut	5
2.4.4 Koulutuspalvelut.....	7
2.4.5 Vapaa-aikapalvelut	9
2.4.6 Kirjastopalvelut.....	12

2.4 Kasvu- ja hyvinvointipalvelut

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Kasvu- ja hyvinvointipalvelut yhteensä				
Toimintatuotot	1 994 284	1 503 090	1 461 135	-2,73 %
Toimintakulut	-22 707 969	-22 513 470	-22 453 564	-0,27 %
Toimintakate yhteensä	-20 713 685	-21 011 380	-20 992 429	-0,09 %

Toiminnan kuvaus

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan vastuualueelle kuuluvat varhaiskasvatus-, opetus-, koulutus-, vapaa-aika- ja kirjastopalvelut.

2.4.1 Kasvun ja hyvinvoinnin hallinto

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Kasvu- ja hyvinvointipalvelut				
Toimintatuotot	15 000	16 450	82 295	400,27 %
Toimintakulut	-428 745	-1 311 910	-1 362 174	3,83 %
Toimintakate yhteensä	-413 745	-1 295 460	-1 279 879	-1,20 %

Toiminnan kuvaus

Kasvun ja hyvinvoinnin hallinnossa työskentelevät hyvinvointijohtaja, toimistonhoitaja (mm. lautakunnan sihteeri), hallintovastaava (mm. hankkeet) sekä liikennesuunnittelija (mm. koulukuljetukset).

2.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Varhaiskasvatuspalvelut				
Toimintatuotot	576 538	222 410	356 260	60,18 %
Toimintakulut	-5 215 721	-5 295 510	-5 380 385	1,60 %
Toimintakate yhteensä	-4 639 183	-5 073 100	-5 024 125	-0,97 %

Toiminnan kuvaus

Kasvatuspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lapsen tervettä kasvua ja kehitystä yhteistyössä vanhempien kanssa sekä tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle mahdollisuuden leikkiin ja hoitoon sekä oppimiseen ja ystävyyssuhteisiin vertaisryhmässä. Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään Aurinkolinna, Haapamäen ja Lapin päiväkodeissa. Yksityistä varhaiskasvatusta tarjoaa Päiväkoti Tähtitarha palvelusetelillä.

Esiopetusta järjestetään lapsille oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta vahvistaa lapsen oppimisedellytyksiä ja oppimaan oppimisen taitojen kehitystä sekä tukea lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa sekä Einarin Vuorelan ja Pohjoislahden ala-asteilla. Ne esioppilaat, jotka tarvitsevat esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta, ovat esiopetuksessa päiväkodeissa.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämistä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Mahdollistamme henkilöstön omien vahvuuksien (esim. liikunta, kädentaidot, musiikki) hyödyntämisen kokonaisvaltaisesti omassa työssään. 2023–2025 Mahdollistamme henkilöstön monipuolisen kehittymisen koulutuksen kautta. 2023–2025	Työhyvinvointikysely Tavoite: vastausten keskiarvo nousee Koulutuspäivien määrä ja osallistuneet Tavoite: 3–5 koulutuspäivää/työntekijä
Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen.	Selkeytämme varhaiskasvatuksen sähköiset palvelut vuoden 2024 loppuun mennessä	Toteutunut
Lempeästi läsnä		
Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle.	Huomioimme perheiden ja lasten yksilölliset tarpeet. 2023–2025	Palautekyselyt palvelun laadusta. Tavoite: Saatu palaute myönteistä
Yhdessä tekevä		
Edistämme keuruulaisten hyvinvointia toimimalla yhdessä lähialueen toimijoiden kanssa	Olemme avoimia yhteistyömahdollisuuksille (seurat, yhdistykset, seurakunnat yms.) 2023–2025	Tapahtumien, tilaisuuksien ja käyntikertojen määrä/vuosi. Tavoite: 10 krt/vuosi
Innostavan ja aktiivisen toimintakulttuurin kautta olemme haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista ja kuuntelemme henkilöstön toiveita työhyvinvoinnin kehittämiseksi. 2023–2025	Työtyytyväisyyskysely 1krt/vuosi. Tavoite: Henkilöstön työtyytyväisyys paranee

2.4.3 Opetuspalvelut

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Opetuspalvelut				
Toimintatuotot	720 127	674 040	457 100	-32,19 %
Toimintakulut	-12 185 409	-11 043 130	-10 957 007	-0,78 %
Toimintakate yhteensä	-11 465 282	-10 369 090	-10 499 907	1,26 %

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelut ovat perusopetusta, joita järjestetään 1.–9.luokan oppilaille. Peruskoulujen toiminnan tarkoituksena on antaa oppilailleen nykyaikaisin menetelmin heidän omien edellytystensä mukaista ja opetussuunnitelmaa noudattavaa opetusta, jotta he perustiedot ja –taidot saavutettuaan pystyvät hakeutumaan jatko-opintoihin ja sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin sekä saavuttamaan perusvalmiudet työelämää varten.

Keuruulla Einari Vuorelan, Keuruun ja Pohjoislahden ala-asteet antavat opetusta vuosiluokille 1–6. Keuruun ala-asteella järjestetään tämän lisäksi myös harjaantumisopetusta vuosiluokille 0–9. Haapamäen yhteiskoululla perusopetusta järjestetään vuosiluokille 1–9 ja Keuruun yhteiskoulun yläkoululla vuosiluokille 7–9. Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1.–2. luokan oppilaille sekä kaikille erityisen tuen oppilaille. Toimintaa järjestetään Haapamäen yhteiskoululla sekä Keuruun ala-asteella. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua, edistää lapsen hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Kehitämme perusopetusta kokeilemalla uusia toimintamalleja ja käytäntöjä.2023–2025	Toteutuneiden hankkeiden/kokeilujen määrä/lukuvuosi Tavoite: Yksi uusi kokeilu lukuvuodessa
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Kuulemme oppilaita ja huoltajia kyselyjen avulla.2023–2025	Oppilaille ja huoltajille osoitettujen kyselyiden lukumäärä Tavoite: kaksi kyselyä lukuvuodessa
Aktiivisella yritysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä luomme loistavat edellytykset Keuruun kasvuun.	Toteutamme opetussuunnitelmaan soveltuvia tutustumisia, vierailuja ja TET-jaksoja. 2023–2025	Toteutuneiden vierailujen (joko kohteessa tai kouluvierailuina) lukumäärä Tavoite: TET-jaksoja, vierailuja ja tutustumisia toteutuu vähintään kolme oppilaan perusopetuksen aikana

Lempeästi läsnä		
Hyödynnämme palveluissa digitaalisuutta ja suunnitellaan palvelut yksilöidysti, vastuullisesti ja erityisryhmien tarpeet huomioiden.	Tavoitteenamme on, että huoltajilla on saatavilla oman lapsen koulunkäyntiin liittyvät tiedot, viestit, asiakirjat ja mahdolliset muistiot Wilmassa. 2023–2025 Koululaisten aamupäivä- ja ilta-päivätoiminta Wilmaan lv. 2024-2025 aikana. Kesäkerhot ostettavissa kunnan nettikaupan kautta	Wilmalla tavoitettavien huoltajien lukumäärä Tavoite: Käyttöaste 100 %- kaikki huoltajat tavoitettaisiin Wilmalla Toimenpiteet aloitettu syksyllä 2024 ja valmista olisi kesään 2025 mennessä. Nettikauppa otettu käyttöön keuhällä 2024.
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani.	Luomme yhteiset ja toimivat käytännöt oppilashuollon toteuttamiseen hyvinvointialueen kanssa vuosien 2023–2025 aikana.	Toteutunut/ ei toteutunut Tavoite: Hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön luodut käytännöt toimivat
Vastuullisesti toimiva		
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Kehitämme henkilöstön osaamista ja laadimme yhteisen koulutussuunnitelman vuoden 2023 aikana. Luomme työhyvinvointia lisääviä käytänteitä yhdessä henkilöstön kanssa ja päivitämme työhyvinvointisuunnitelman vuoden 2023 aikana.	Koko henkilöstöä koskeva koulutussuunnitelma tehty/ kesken/ aloittamatta Työhyvinvointisuunnitelma päivitetty/ kesken/ päivittämättä Tavoite: Toimenpiteet toteutettu
Emme jätä ketään yksin.	Kehitämme kiusaamisen ehkäisemisen ja puuttumisen toimintamalleja ja panostamme oppilaiden tunnetaitojen kehittämiseen. 2023–2025	Toteutunut/ kesken/ ei aloitettu Tavoite: Toimintamallit luotu ja tunnetaitokasvatus toteutuu osana muuta opetusta

2.4.4 Koulutuspalvelut

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Koulutuspalvelut				
Toimintatuotot	74 496	62 500	47 500	-24,00 %
Toimintakulut	-1 748 123	-1 658 470	-1 504 995	-9,25 %
Toimintakate yhteensä	-1 673 627	-1 595 970	-1 457 495	-8,68 %

Toiminnan kuvaus

Keuruun yhteiskoulun lukio, jossa opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa kahden ja kolmen tutkinnon opintoja (ammattillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) yhteistyössä ammatillisten koulutusten järjestäjien kanssa. Lukiossa on kolme linjaa: yleislinja, liikuntalinja ja yrittäjyyslinja, joissa on yhteensä 70 aloituspaikkaa.

Keuruulla toimii Ammattiopisto Gradian toimipiste, jossa voi opiskella sosiaali- ja terveystieteiden perustutkintokoulutuksessa sekä suorittaa tutkinnon osia. Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky) järjestää Keuruulla tutkintoon valmentavaa koulutusta (TUVA). Muuta ammatillista perus- ja lisäkoulutusta järjestävät tarpeen mukaan Gradia, Sasky sekä Iso Kirja –opisto. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijat opiskelevat yksilöllisten opintopolkujen kautta, joissa iso osa oppimisesta tapahtuu työpaikoilla.

Keuruu tekee yhteistyötä korkeakouluopinnoissa mm. Jyväskylän yliopiston, Itä-Suomen yliopiston, Jyväskylän avoimen yliopiston ja Jyväskylän avoimen ammattikorkeakoulun kanssa, jotka järjestävät opintojaksoja ja -kokonaisuuksia tarveperusteisesti ja mahdollisuuksien mukaan sekä lähi- että etäopintoina.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Lukio: Kehitämme KV-toimintaa Koulutus: Kehitetään koulutusmahdollisuuksia ammatillisen ja korkea-asteen oppilaitosten kanssa.	Mittari: Uusien kv-opiskelijoiden määrä. Tavoite: 4–6 opiskelijaa vuosittain. Mittari: Erasmus+ akreditointi Tavoite: Hakemus hyväksytään ja toiminta alkaa Mittari: Alkavat opintokokonaisuudet Tavoite: Vuosittain alkaa kolme opintokokonaisuutta

Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyä parasta.	Koulutus: Toteutetaan osaamis- ja koulutustarvekysely yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lukio: Kyselyt uusista opintojaksoista ja muusta toiminnasta lukuvuosittain.	Mittari: Vastausten lukumäärä. Tavoite 1: Toimenpiteisiin johtaneet koulutarpeet/-ideat ja muut aloitteet. Mittari: Toiveiden ja aloitteiden määrä. Tavoite 2: Opintotarjonnan kehittäminen opiskelijoiden aloitteiden mukaisesti.
Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen.	Lukio: Digitalisoimme palvelujamme siten, että asiointi on mahdollista toteuttaa sähköisesti. Koulutus: Mahdollistamme eri asteiden opintojen suorittamisen Keuruulla etäopiskelutilan ja turtotoiminnan (Keuruu Akatemia toimintamalli) avulla vuoteen 2024 mennessä.	Mittari: Toteutunut/Ei toteutunut Tavoite: Kaikki lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyvät lomakkeet ovat sähköisiä ja sähköisesti täytettävissä. Mittari: Toteutunut/Ei toteutunut Tavoite: Keuruu Akatemia toimintamalli on pilotoinnissa vuoden 2024 loppuun mennessä
Aktiivisella yritysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä luomme loistavat edellytykset Keuruun kasvuun.	Lukio: Lukiossa toimiva yrittäjyyslinja. Koulutus: Kehitämme seutuopintotarjontaa avointen korkeakoulujen kanssa.	Mittari: Yrittäjyyslinjan opiskelijoiden määrä sekä suoritettujen opintopisteiden määrä. Tavoite: Yrittäjyyslinjan opiskelijamäärä 10 aloitettavaa vuosittain. Mittari: Seutuopintoja suorittaneiden määrä. Tavoite: Mahdollistamme korkeakouluopinnot paikallisesti.
Lempeästi läsnä		
Olemme houkutteleva asuinpaikkakunta kiireetöntä elämää arvostaville.	Lukio ja koulutus: Aktivoimme ja monipuolistamme lukioon sekä koulutukseen liittyvää markkinointia ja tiedottamista. Kohderyhmät A. 9-luokkalaiset B. Huoltajat C. Kaupunkilaiset D. Lukion markkinointi yli kuntarajojen Suomessa	Mittari A) Toteutuneiden vierailuiden ja esittelytilaisuuksien määrä yläkoululaisille. Tavoite: 95 % Keuruun ja Multian 9-luokkalaisista vierailee lukioesityksissä. Mittari B) Vanhempainiltoihin osallistuneiden määrä. Tavoite: Vähintään 50 % huoltajista osallistuu. Mittari C) Sosiaalisen median- ja verkkosivujen kävijämäärät sekä printtijulkaisujen lukumäärät. Tavoite: Koulutukseen liittyvä viestintä ja markkinointi on monipuolista ja aktiivista.

		Mittari D) Lukion markkinointitilaisuudet yli kuntarajojen. Tavoite: 2 Tilaisuutta vuodessa.
Yhdessä tekevä		
Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja.	Lukio: Yhteisten opettajien ja opintojaksotarjonnan hyödyntäminen. Koulutus: Mahdollistetaan etä- ja monimuoto-toteutusvaihtoehtoja koulutuksista.	Mittari: Ostettujen opintojaksojen määrä. Mittari: Toteutuneiden opintojaksojen määrä (korkeakoulu- ja toisen asteen ammatilliset opinnot) Tavoite 1 + 2: Saadaan toteuttamaan opintojaksoja pienelle opiskelijamäärälle.
Vastuullisesti toimiva		
Kuntalaisten onnellisuus on toimintamme ytimessä.	Lukio: Tuemme ja edistämme opiskelijoiden osaamisidentiteetin ja hyvinvoinnin myönteistä kehitystä.	Mittari: Opiskelijoiden hyvinvointikyselyn vastausmäärä. Tavoite: Wilma-kyselyn laatiminen ja opiskelijoiden hyvinvointikyselyn tulosten seuranta.

2.4.5 Vapaa-aikapalvelut

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Vapaa-aikapalvelut				
Toimintatuotot	600 338	518 930	510 180	-1,69 %
Toimintakulut	-2 439 166	-2 476 120	-2 516 776	1,64 %
Toimintakate yhteensä	-1 838 827	-1 957 190	-2 006 596	2,52 %

Toiminnan kuvaus

Vapaa-ajanpalvelut jakaantuu tulosityksiköihin, joita ovat vapaa-aikatoimen hallinto, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut ja nuorisopalvelut.

Hallinto tuottaa tieto-, asiakas-, talous- ja tilapalveluita sidosryhmien ja sisäisten tulosityksien käyttöön. Hallinto vastaa vapaa-ajanpalveluiden toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja tiedottamisesta. Lisäksi huolehdimme mm. tilojen sekä liikunta-alueiden ja reitien käytön hallinnoinnista. Hyvinvointityön hallinnointi ja koordinointi ovat myös vapaa-aikapalveluiden hallinnon yksikössä.

Liikuntapalvelut -yksikkö ylläpitää ulko- ja sisäliikuntapaikkoja, seuraa ja kehittää kaupungin liikuntatoimintaa, tuottaa ohjattuja liikuntapalveluita ja tapahtumia sekä antaa liikunta-neuvontaa. Avustuksilla tuetaan eri liikuntamuotoja harrastavien järjestöjen toimintaa. Lisäksi liikuntapalveluilla luodaan edellytyksiä vapaiden liikuntaryhmien toiminnalle. Nuorisopalvelut -yksikön tehtävänä on luoda erilaisia toiminnallisia ja kasvatuksellisia mahdollisuuksia nuorten vapaa-ajanviettoon. Nuorisopalvelut tukevat ja mahdollistavat nuorten

omaehtoista toimintaa, vahvistavat nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä ohjaavat nuorten turvallista kasvua erilaisissa elämäntilanteissa. Työ on luonteeltaan ennaltaehkäisevää ja tasavertaista. Tavoitteena on tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja kunnassa.

Työtä tehdään aktiivisella tilatoiminnalla kahdessa eri nuorisotilassa sekä monipuolisella pienryhmä-, reissu-, leiri-, osallisuus- ja tapahtumatoiminnalla. Lisäksi uusia yhteistyö- ja toimintamalleja kehitetään nuorten kanssa toimivien muiden tahojen kanssa. Koulujen ja nuorisopalveluiden yhteistyötä toteutetaan vuosikello suunnitelman mukaisesti ja sitä kautta tavoitetaan kaikki koulun piirissä olevat nuoret.

Etsivän nuorisotyön ja Nuorten työpajan hankerahoituksella järjestetään toimintaa, jonka kautta voidaan tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret ja auttaa heitä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Kulttuuripalvelut -yksikkö edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa ja tarjoaa taidepalveluita yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa kulloinkin käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssien mukaan, Kulttuuritalo Kimaran puitteet ja olemassa olevat tapahtumat tehokkaasti hyödyntäen.

Kulttuuri on Keuruulla merkittävä hyvinvoinnin edistäjä, imago- ja vetovoimatekijä sekä matkailuvaltti. Lisäksi kulttuuritoimi tukee kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä Museosäätiön ostopalvelusopimukseen varatun määrärahan puitteissa. Lastenkulttuuriopetus suunnitelman kautta tuetaan lasten ja nuorten taidekasvatusta kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Hankerahoituksia hyödynnetään tehokkaasti ja tukeudutaan työssä alueellisiin toimijaverkostoihin. Kulttuuritoimi on osallisena yhteisissä hankkeissa. Kulttuuri- ja tapahtumamatkailun kehittäminen on keskeinen osa työtä.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Vapaa-aikatoimi tukee tiloin, avustuksin sekä muutoin resurssiensa puitteissa uusien harrastusten toimintojen syntymistä mm. idisavustuksin, jotka on kohdennettu lasten ja nuorten uuteen toimintaan. 2024–2025	Mittari: Uusien toimintojen ja toimintamallien määrä/osallistujat Tavoite: Pystytään tukemaan uusia ideoita.
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Järjestöille ja asukkaille järjestetään kuulemistilaisuuksia, joista saadaan kysyntää vastaavaa toimintaa. 2024–2025	Mittari: Tilaisuuksien määrä Tavoite: Tilaisuuksia toteutettu vuosittain
Lempeästi läsnä		
Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle.	Ohjausta, tiloja ja palvelua fyysisesti ja monikanavaisesti saatavana ja tiedotettuna. Palvelut vastaavat kysyntään. 2024–2025	Mittari: Palvelu pystytään tarjoamaan kohderyhmälle sujuvasti. Tilojen käyttö on helppoa. Tavoite: Palvelut vastaavat asukkaiden tarvetta ja aktiivisuutta. Palvelukanavien määrä on vähintään kolme ja tiedotuskanavien määrä neljä.
Meille on helppo tulla ja jäädä.	Vapaa-ajanpalveluihin on helppo osallistua matalalla kynnyksellä. - Tiedotus, markkinointi ja tutustumiskertoja uusille harrastajille	Mittari/Tavoite: Palvelujen käyttömäärä ylläpysyy
Yhdessä tekevä		
Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja.	Naapurikuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä lisätään sopimusperusteista toimintaa selkiyttämään sitä.	Mittari: yhteistyötahojen, verkostojen ja hankkeiden määrä. Tavoite: yksi maakunnallinen yhteistyöhanke / vuosi.

2.4.6 Kirjastopalvelut

Ulkoiset + sisäiset erät	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	Muutos % 2024/2025
Kirjastopalvelut				
Toimintatuotot	7 785	7 760	7 800	0,52 %
Toimintakulut	-690 805	-728 330	-732 227	0,54 %
Toimintakate yhteensä	-683 021	-720 570	-724 427	0,54 %

Toiminnan kuvaus

Kirjastopalveluiden tulosalue sisältää Keruun kaupunginkirjaston toimipisteineen. Palveluverkkoon kuuluvat pääkirjasto, Haapamäen kirjasto, kirjastoauto sekä Pihlajavedellä Kauppalan tiloissa toimiva palvelupiste. Toiminnallisesti kirjasto on osa maakunnallista Keski-kirjastot-verkostoa, joka hallinnoi yhteistä kirjastojärjestelmää sekä tekee tiivistä yhteistyötä mm. hankinnoissa, markkinoinnissa, palveluissa ja osaamisen jakamisessa.

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu ja tulosalueen toimintaa säätelee laki yleisistä kirjastoista (1492/2016). Lain mukaan kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista yhdenvertaisuutta, lukutaitoja, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Näitä tavoitteita toteutetaan kirjastoissa paitsi avoimella maksuttomalla lainaustoiminnalla, myös järjestämällä erilaisia tapahtumia, koulutuksia ja näyttelyitä sekä tiiviillä yhteistyöllä esim. perusopetuksen kanssa. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet keuruulaisista. Vuonna 2023 Keuruun kirjastoista otettiin noin 150 000 lainaa ja kirjastoissa käytiin 72 600 kertaa.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Reagoimme toimintaympäristön muutoksiin ideoimalla ja kokeilemalla uusia toimintamuotoja ja -tapoja.	Mittari: Pääkirjaston omatoimikirjastoprojektin käynnistäminen Tavoite: Projektin toteutus käynnissä ja rahoitus selvillä vuoden loppuun mennessä.
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon - yhdessä syntyy parasta.	Osana omatoimiprojektia selvitämme pääkirjaston palveluiden ja kirjastotilan kehittämistarpeet ja -toiveet kuulemalla ja osallistamalla asiakkaita ja kuntalaisia.	Mittari: Kyselyiden ja kehittämis-työpajojen järjestäminen ja tulosten koonti. Tavoite: Kuulemiset toteutettu ja niiden vaikutus omatoimikirjastoprojektiin huomioitu.

Lempeästi läsnä		
Hyödynnämme palveluissa digitalisaatiota ja suunnittelemme palvelut yksilöidysti, vastuullisesti ja erityisryhmien tarpeet huomioiden	Olemme mukana kaupungin verkkoviestinnän ja digitaalisten palveluiden kehittämisessä. Otamme käyttöön uusia sähköisiä palveluita huomioiden niiden saavutettavuuden ja esteettömyyden.	Mittari: Aktiivinen osallistuminen kaupungin uusien verkkosivujen sisällöntuotantoon. Kaupungin verkkokaupan käyttöönotto. Tavoite: Sivuston sisällöt ja verkkokauppa käytössä vuoden loppuun mennessä.
Yhdessä tekevä		
Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja.	Osallistumme aktiivisesti Keski-kirjastojen, Pirkanmaan kirjastojen ja muiden kirjastokentän toimijoiden verkostomaiseen toimintaan.	Mittari: Keski-kirjastojen strategian toimeenpano Tavoite: Keskin strategisten tavoitteiden huomioiminen osana uuden kaupunkistrategian toimenpideohjelman.
Vastuullisesti toimiva		
Kuntalaisten onnellisuus on toimintamme ytimessä	Toimintamme keskiössä ovat kirjastolain mukaisesti lukeminen, lukutaidot ja kirjallisuus ihmisten onnellisuuden ja hyvinvoinnin lisääjinä.	Mittari: Lukemisen ja lastenkulttuurin edistäminen kehittämällä uusi malli kaupungin kulttuuriovetussuunnitelman koordinointiin. Tavoite: Käytössä syksystä -25 alkaen.